

ХАРКІВСЬКА МІСЬКА РАДА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 51
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»

НАКАЗ

31.08.2023

Харків

№ 98-о

Про затвердження
Положення про академічну доброчесність,
створення Комісії з питань академічної доброчесності
та затвердження Плану заходів щодо поширення
принципів академічної доброчесності
у комунальному закладі «Харківський ліцей № 51
Харківської міської ради»
у 2023/2024 навчальному році

Відповідно до ст.42 Закону України «Про освіту» з метою дотримання професійних стандартів та етичних принципів учасників освітнього процесу

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу комунального закладу «Харківський ліцей № 51 Харківської міської ради» (додаток 1.)

2. Створити Комісію з питань академічної доброчесності у складі:

Голова:

Шепель Ю.П., директор ліцею

Члени комісії:

Ігнатенко Л.В., заступник директора з навчально-виховної роботи;

Яциніна Н.О., заступник директора з навчально-виховної роботи

Бармас О.В., учитель історії та правознавства;

Матвєєнко Я.В., учитель початкових класів;

Малюк Л.О., голова ПК;

Масалітіна Л.В., голова батьківського комітету ліцею.

3. Комісії у своїй роботі керуватися Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу комунального закладу «Харківський ліцей № 51 Харківської міської ради»..

Постійно

4. Затвердити План заходів щодо поширення принципів академічної доброчесності у комунальному закладі «Харківський ліцей № 51 Харківської міської ради» (додаток 2).

5. Заступнику директора з навчально-виховної роботи Яциніній Н.О. ознайомити педагогічних працівників та фахівців закладу освіти з Планом заходів.

До 05.09.2023

6. Виконувати План заходів усім педагогічним працівникам та фахівцям згідно графіка.

Постійно

7. Педагогу-організатору Даценко Т.О. розмістити План заходів на офіційному сайті закладу освіти.

До 05.09.2023

8. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор ХЗОШ № 51

Юлія ШЕПЕЛЬ

З наказом від 31.08.2023 № 98-о ознайомлені:

Андрущенко О. В.	Ігнатенко Л. В.	Таровита І.О.
Анпілогова І. В.	Кожакіна Л.С.	Твердохліб Н. В.
Бармас О. В.	Кучерова О.А.	Ульяшов О.М.
Батюченко І.І.	Ляшенко Т.М.	Федяніна В. О.
Безсмертна Л.В.	Матвеєнко Я.В.	Черкасова Т. Є.
Ватінова Ю. С.	Мушенко Н.В.	Шиян В.Л.
Гільова І. С.	Обуховська А.М.	Щелкунова І. В.
Даценко Т.О.	Петько Т.П.	Яковлева І. Д.
Доманова О.М.	Пилипенко Л.А.	Яциніна Н.О.
Дубенко М. А.	Піскунов І.І.	Малюк Л.О.
Завадська М.Л.	Соловійова Л. В.	Ждамарова С.С.

Додаток 1
до наказу по ХЛ № 51
від 31.08.2023 № 98-о

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
комунального закладу «Харківський ліцей № 51 Харківської міської ради»

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу комунального закладу «Харківський ліцей № 51 Харківської міської ради» (далі – Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками, здобувачами освіти (учнями) та батьками.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту ЗЗСО, Правил внутрішнього розпорядку ЗЗСО, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) документів ЗЗСО.

1.3. Мета Положення полягає в дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності ЗЗСО (освітній, методичній, науково-дослідній, виховній тощо), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого освітнього середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного

потенціалу, підвищення престижу ЗЗСО, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науково-методичній та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в ЗЗСО необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизм;
- законність;
- верховенство права;
- соціальна справедливість;
- пріоритет прав і свобод людини і громадянина;
- рівноправність;
- науковість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство і взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;
- відкритість і прозорість;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. ЗЗСО здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

2.4. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- дотримання норм Конституції України;

- дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, а також інших обставин;
- об'єктивно та неупереджено оцінювати знання та вміння здобувачів освіти;
- якісно, вчасно та результативно виконувати свої функціональні обов'язки;
- впроваджувати у свою діяльність інноваційні методи навчання;
- відповідно до вимог законодавства підвищувати свою кваліфікацію;
- дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;
- не розголошувати конфіденційну інформацію, інформацію з обмеженим доступом та інші види інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян;
- надання достовірної інформації;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- уникати приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- негайно повідомляти адміністрацію ЗЗСО у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;
- тощо.

2.5. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- дотримання норм Конституції України;
- дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до педагогічних працівників;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- поважати честь і гідність інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилаючись на них;
- не фальсифікувати або не фабрикувати інформацію, дослідження, наукові результати з їх наступним використанням в роботі;
- не пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності;
- не здійснювати або не заохочувати будь-якими способами зміну отриманої академічної оцінки;
- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- негайно повідомляти адміністрацію ЗЗСО у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам;
- тощо.

3. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

3.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно з вимогами чинного законодавства України.

3.2. Порушенням академічної доброчесності вважається:

– **академічний плагіат** – оприлюднення (часткове або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими способами, як результат власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

– **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

– **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

– **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

– **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

– **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

– **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірних переваг в освітньому процесі;

– **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

3.3. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

– дисциплінарна;

- адміністративна;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

3.4. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

4. Попередження академічної недоброчесності

4.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення здобувачів освіти та педагогічних працівників із цим Положенням;
- інформування здобувачів освіти, педагогічних працівників та батьків про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- розповсюдження методичних матеріалів;
- проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності, правильності написання науково-дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- посилення контролю вчителів, голів методичних об'єднань щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо.

5. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

5.1. З метою виконання норм цього Положення в ЗЗСО створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія).

5.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації ЗЗСО щодо накладання відповідних санкцій.

5.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом, Правилами внутрішнього розпорядку ЗЗСО, іншими нормативними (локальними) документами ЗЗСО та цим Положенням.

5.4. Склад Комісії затверджується наказом директора ЗЗСО за поданням рішення педагогічної ради ЗЗСО. Строк повноважень Комісії становить один навчальний рік.

5.5. До складу Комісії входять: директор закладу освіти, заступники директора з навчально-виховної роботи, педагогічні працівники, голова профспілки, представник батьківської громадськості.

5.6. Будь-який працівник ЗЗСО, здобувач освіти ЗЗСО може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

5.7. Головою Комісії є директор школи, заступником – заступник директора з навчально-виховної роботи, секретар призначається з числа членів Комісії. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

5.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки визначені планом роботи та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

5.9. Рішення комісії є правомірним за умови присутності на її засіданні не менше 2/3 загальної кількості членів комісії. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

5.10. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує Голова та секретар.

5.11. Комісія не менше одного разу на рік звітує про свою роботу перед педагогічною радою ЗЗСО.

5.12. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою.

5.13. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

5.14. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

5.15. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;

- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів освіти;

- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та науково-дослідницької діяльності;

- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та науково-дослідницьку діяльність ЗЗСО;

– надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.

– інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) документів ЗЗСО.

6. Заключні положення

6.1. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки.

6.2. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

6.3. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу.

6.4. Це Положення погоджується рішенням педагогічної ради ЗЗСО та вводиться в дію наказом директора ЗЗСО.

6.5. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради ЗЗСО та вводяться в дію наказом директора ЗЗСО.

Додаток 2

до наказу по ХЛ № 51

від 31.08.2023 № 98-о

План заходів
щодо поширення принципів академічної доброчесності
у комунальному закладі «Харківський ліцей № 51 Харківської міської ради»
у 2023/2024 навчальному році

№ з/п	Зміст	Термін виконання	Відповідальні
1.	Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності	Постійно	Адміністрація
2.	Проведення інформаційних годин для педагогічних працівників та батьків про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики	1 раз на семестр	Адміністрація Класні керівники
3.	Пройдення курсів підвищення кваліфікації педагогами закладу з питань дотримання академічної доброчесності	Упродовж навчального року	Педагогічні працівники, які не пройшли курси раніше
4.	Ознайомлення здобувачів освіти з критеріями оцінювання з навчальних предметів	Перед початком кожного семестру	Учителі-предметники
5.	Оприлюднення критеріїв оцінювання на офіційному сайті закладу, оформлення стендів у навчальних кабінетах	Перед початком кожного семестру	Адміністрація Учителі-предметники
6.	Проведення годин спілкування з учнями: <ul style="list-style-type: none"> • «Що таке принципи академічної доброчесності та чому вони важливі?» • «Види недоброчесної поведінки та як вона шкодить самим учням?» • «Знання – основний капітал для здобуття успіху в майбутньому»	Упродовж навчального року	Класні керівники
7.	Проведення виховних заходів, спрямованих на популяризацію принципів академічної доброчесності	Упродовж навчального року	Класні керівники
8.	Проведення роз'яснювальної роботи зі здобувачами освіти щодо правил виконання домашніх завдань	Упродовж навчального року	Педагогічні працівники

9.	Проведення консультацій із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності, правильності написання науково-дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань	Упродовж навчального року	Учителі-предметники
10.	Проведення консультацій із обдарованими учнями-учасниками предметних турнірів, учнівських олімпіад, конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт МАН, інтелектуальних конкурсів	Упродовж навчального року	Учителі-предметники